

EGYETÉRTÉS

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. PÁPNOVELDE-UTCA 8. Telefon száma 55-88.

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. PÁPNOVELDE-UTCA 8. Telefon száma 51-66.

Mel számunk főbb közleményei: Vereségek: Búrok Budapestén. Közéletünk. A transzvali háború.

Búrok Budapestén.

(Sz.) Még tart a kétségbeesett harc. A búrok még nem adták meg magukat...

Ha van nemzet a világon, mely megérti a búrok ügyét, s méltányolva az ügy nemességét, a legmélyebb rokonszenvvel kísérheti a titáni küzdelmet...

A magyar nemzeti közvélemény nem fontoskodott, nem okoskodott, nem mérlegelte a közelebb fekvő politikai szempontokat...

Ennek a búzské, nemes, bukásában is diószerű nemzetnek három képviselője látogat el hozzánk. Holnap érkeznek a magyar fővárosba...

Ibsen Henrikről.

Krisztianiból mindennap szomorúbb hírek érkeznek. Egy nagy szabású szellem viaskodik ottan a halállal...

és Valenti búr parancsnok, a búr vezérkar egyik kapitánya.

Mi hozza őket hozzánk? Az, a mi egykor a magyar emigránsokat vitte Franciaországba, Angliába és amerikai Egyesült-Államokba...

Abban a helyzetben, melyben mi sínylünk, igazán kevés gyakorlati hasznát vehetik a búrok annak az osztatlan nemzeti rokonszenvnek...

Ha a magyar nemzet közérzése befolyással lehetne a magyar-osztrák monarchiának, mint nagyhatalomnak külügyi magatartására...

Talán tudják is ezt azok a nemes férfiak, kik most eljárnak hozzánk. És mégis eljönnek. Eljönnek, mert tudván, hogy itt velük érző, igazán részvételre lelkekre találhatnak...

lóságos szentségtörésnek tartaná a búrok függetlenségének leigázását.

Hát csak jöjjenek! És legyenek a leg-összintebben üdvözölve általunk! A mit adhatunk nekik, azt meg is adjuk nekik.

A főváros közönsége gondoljon arra, hogy egykor, mikor a magyar nemzet szabadsága elvesztett, az elvesztett szabadság életben maradt hősei és vezetői ellátogattak...

Gondoljon erre, mikor De Wett parancsnok és társai hozzánk jönnek, és ehhez képest fogadjuk őket őszinte lelkesedéssel.

Budapest, június 5.

Szövegnyelvi-Marich a Királynak. Belső hírvárjak, hogy a király ma délelőtt magánkabinetben fogadta Szövegnyelvi-Marich Laszlót...

A romániai miniszterterv. Bukaresti leveleink tartoztatva, hogy a Sturdza kabinet válsága mind határozottabb karaktert ölt. Az ország gazdasági viszonyai az állam bevételeit annyira csökkentették...

ket borzasztó veszedelem fenyegeti. Igaza volt Carpnak, hennünket csak a nemzeti vagyon pozitív formában való okos és észszerű felhasználása ment meg attól, hogy néhány hónap múlva a legsúlyosabb csúszásban ne vergődjünk.

Közéletünk.

© Nemcsak a gazdák, hanem az ország összes lakossága (kivéve talán néhány meggondolatlan városi uracsót) aggodalmas szívvel várják a termésre vonatkozó híreket.

Nehéztől maradt a vetés. A buzatermő nagy Alföldön, a legközelebbi földeken elcsúszott a búza a rozsda. A sas és egyéb sárka, csak a kalász maradt eddig bantatlannal.

Magyarországban hajdan voltam már egészen súlyos természetek a mi emlékekünkre is. De ezeket oly könnyen kivehető a nemzet, mint valami egészen könnyű folyóvízű apró hajót.

1863-ban nem történt semmi az aszály miatt. Ezért nyarom nem esett eső. Takarmány sem történt a jószág számára.

De most nem merjen rák any csapást a sors keze, mert ugyan nehezen tudnánk elviselni. Pénzürelleg ilyen furcsa idők még alig éltek. Néhány év óta minden igaz ok nélkül, a legártatlanabb híre is konsternációt okoz a pénzülción...

Az autók két súlyos természetük még rövid időközben. Ugy, hogy tizenkét estendő alatt háromszor szennvedett az ország népének nagy része. S hála Istennek mindent kikerült.

De azért ület és vállalkozás még sincsen. A közgazdasági tevékenység pang.

Azonban mindig tisztában voltunk vele, hogy Ibsen legmélyebb lényében nem dramáiról, hanem filozófiáról. A színpad csak a legalkalmasabb eszköz gyanánt kínálkozott neki, hogy bölcseségi tetteit hirdesse és ilyeténképpen becsenpessze az agyvelőbe gondolatait és meggyőződésait.

A kinek pénze van, az rajta ül, nem adja ki, leg-főjebb a takarékpénztára viszi. A takarékpénztárak pedig zavarban vannak, hogy mit csináljanak a felgyűlt tőkékkel.

Félek mindentől és semmiben sem bíznék a vergőemberek. Még állampapírokat se veszek senki. A bécsi búzrész ötvözet koronájai jórészt akart eladni valaki a múlt héten, s ez elég ok volt róla, hogy majdnem egy szizállekkal lessék az árólajom.

De hogy a mai állapotok között válságos lehetne rák néve egy rossz termés: az bizonyos.

A transzvali háború.

Az angolokat ismét nagy szerencsétlenség érte a dél-afrikai harcmezőn. Vlakfontein mellett a búrok súlyosan megverték az angol csapatokat, s bár hivatalos távirat még mindig nem mondja el a vereség részleteit, a magánjelentésekből s a melleszkülményekből komoly katasztrófa benyomását kapja az ember.

Kétszeresen kellemetlen ez a súlyos vereség ép most az angol kormányknak, mikor Milner, a fokföldi kormányzó új ünnepeket Londonban, mint győztes, s mikor Milner hosszú beszédekben fejtegeti a tiszteletre rendezett bankettekben, hogy mi mindent akar és fog ő még Dél-afrikában csinálni, ha majd vége lesz a háborúnak.

Ha majd vége lesz! De beláthatatlan távolságban van az az időpont, a mikor ez be fog következni. S olyan vereségek után, mint a vlakfonteini volt, komolyan haugzanak Milnernek legvárai. Egész joggal mondja a Daily Chronicle, hogy a háború pislogó hamuvábló ismét borzasztó túvessz keletkezett. A legutóbbi vereségek azt bizonyítják, hogy lord Kitchener jelentései nem mondják el a háború egész történetét. A búrok még mindig az offensív fel s ha az ember meggondolja, hogy a Fokgyarmatban is hogy operáltak, azt kell mondanunk, hogy a háború újbl kitört. Tegnap Delrey volt, holnap ismét De Wett lesz, az a ki megver bennünket.

Mert nemcsak Transzvalban Vlakfontein mellett szenvedtek az angolok súlyos vereséget, hanem a Fokföldön is. Maga Kitchener jelentette Londonba, hogy Jamestown e hó 2-án délelőtt megadta magát Kruitzinger búrvezér kommandójának. Ez a vereség még kellemetlenebb az angoloknak, mint a vlakfonteini. Kiténik ugyanis, hogy a búrok ismét megkezdtek operációjukat a Fokgyarmaton, még pedig nagyobb erővel, semhogy azt Kitchener meg tudná akadályozni. Maga Dewett is már a Fokgyarmatban van négyezer emberrel. De a Reuter-ügynökség jelentése szerint nem is a Fokgyarmatban van, hanem a Sarkány-hegységben, s ez katasztrófavá végződhetik az angolokra. Azt lehet ugyanis Dewett modulataiból sejteni, hogy a Sarkány-hegységből be akar törni Natálba, ezt pedig az angolok semmiképpen nem tudnák megakadályozni.

Mindenesetre érthető ilyen körülmények közt, hogy Londonban ma ismét olyan kétségbeesett a hangulat, mint volt a háború legszerencsétlenebb korszakában. Ma érkezett távirataink a következők: "egyik" a néző szemében mindig legfontosabb: a dramai motívum. A "Nora" színpadi vége nem elegendi ki a nézőt. épen úgy, mint a legtöbb Ibsen-dramá. Pedig filozofiaj a költő a legtöbb esetben végig követi eszméit s csak akkor hagyja abba a munkát, a mikor megmondott mindent, a mit mondani akart.

Ez pedig rendszerint a társadalmi erkölcsök haszontalanságának hibonyitása, sokszor ellentétben a dráma akciójával. A nép ellenesé-beu például kimondatja hősvél, hogy akkor legelősebb a férfi, ha egyedül van. A dráma egész leltólása és a hős rajza pedig azt bizonyítja, hogy hőse épen akkor a legnyomoroságosabb, a mikor magára marad. Rosmersholm, a hová a lelkek visszajárnak, azt bizonyítja, hogy olyan egyéniség, a ki mindig erkölcsösten volt, nyomban megsemmisül, a mikor az erkölcs jelentőségének tudatára ebred. Borkmanban az "Übersmensch"-eszméjét rajzolja, több homályljal, mint a mennyit a színpad elbir. Noraban a nő függetlenség védelmébe szepodik, a "Tenger léánya"-ban pedig Norvégia minden köde és kísérteties homolya egyesül. Legmegröszöbb és leg-szomorubb tömeje a "Kis-eretek"-é, a melyben a testi és (Engethand Regina személyében) a lelki romlottság örökienységét bizonyítja. Valamennyi pedig különös vegyülete és észszervarása a bölcsesleti és dramai motívumoknak.

Mi magyarázza meg mégis, hogy Ibsen, noha igazi értelemben vett dramáiról sohasem volt, mégis uralkodott az egész világ színpadain, hogy egyik sikere követte a másikat és a haló-ággal "Ibsen-láz"-at teremtett mindenütt, a valóság-jelent?

Apodiktikus magyarázatot erre hajos adni. Talán épen abban rejlett sikereinek titka, hogy ilyen eszközökkel rendelkező dramáiról még nem látott a világ. Annjára bölcseskedő maradt mindig a színpadon, hogy a roppant és különös eszmék épen oly erővel bilincseltek le a nézőt, mint nagy dramáiról a színházi közönség. Filozofiajnak, különös, pessimista moraljának meg volt az a sajátsága, hogy parbeszédekbe lehetett foglalni. Nyelvezetének élénksége és dramai ereje pedig azt a hiedelmet tudták ébreszteni, mintha igazi dráma volna el a néző előtt, nem pedig bölcsesleti tétel.

nyek és viharok forrasat sejtette. Elzúrt fülkét és szeleket terhes kamarákat, melyek bizonyos időpontok alkalmával kinyitókák és hatalomukba ejtik az ember egész lényét. Szeretett volna mégyleb pillantásokat vetni ezekbe, következésképp ísmét magába szállt és saját szívének érzéseiből akart a többi emberekre követezteni. Voltak összeütközési az emberekkel; nem nagyok és felémítők. Legfeljebb csak az ontséggel, göggel, részvételekkel és az emberek hűdségével. Látta az önérdék és hűdság vasját, a hazugság és ragalom fantomjait; a társadalom sötétségét és orveneit.

A ki igazság, növekedését és harezait tudja, az követezteni, hogy a természettel való első szembesítési határozatú ciele és tevékenysége fölött. Pedig nem úgy van. Akkor öölt el a sorsa, a mikor szembesítve volt a társadalommal.

Ki tudja, mily fenséges pillanatokban nyilatkozott meg legelőször költői lelke előtt a társadalom képe? Micsoda víziók élelték meg latasat? Természetnél fogva hajlott a pessimizmus felé. Vele-született tulajdonsága ez a nagyböszűbasu lelkeknél. Talán mert egyszerre többet tudnak látni, mint mások és a világ töneményének fordított képe is szemük elé lép. A gyarapodás mögött ott látják az ényészetet; a virulás mögött a pusztulást; a nap mögött az éjszakát; az élet mögött a halált. Csak ritkán mennek meg a költő a sötét-lalad, mint Dickens, kinek derült világában nem talált helyet a pessimizmusra való hajlani.

De a pessimizmus sajája ennek a kornak különösen. Schopenhauer belevette a bölcsesézetbe, Vischer az aesthetikába, a materialista írők a költészetbe.

Ibsen ábrándozási néha hallucinációkká változott át és ama figyelmeztető hangoknak hisz lengekább, a melyek a let haszontalanságot hirdetik. Behatolva az ember és társadalom lelkebe, sokszor borzadva áll meg a nagy rejtelmek előtt és nem tud egyebet, csak nevet ad a rejtelmeknek, de megjelteséssel adós marad. A társadalom és a szív örvényei hatalmas buskomságot teremtetek benne, a melynek két végállomása van: az örület és a pessimizmus.

Ilyen természetű szellem vajjon dramai alkotásra képes-e, a szó színpadi és dramai értelme szerint? Ha erre Ibsen képes lett volna, akkor igazan emberfölötti magaslalon állna.

KIS HIRDETESEK

Ezen hirdetés rovatban minden szöveg... TELEFON 5166.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válasza szükséges leveléleg vagy levelezőlap használtatik és a hirdetés alatt álló szám közöltetik.

Kis hirdetések... Eladás... Balaton... Alkalmazást nyv... Német nyelv... Nagy kölesön-könyvtár... Káposztarepzet... Lakas es berlet... Világhírű... Oktatas... Képzés... 3 HP benz motor... Átköltözés miatt... Strasser Vilmos... Vidéki... Intelligens... Eladó birtok... Neuhaus fürdő... Férfiak ingyen kapnak...

Eladás... Balaton... Alkalmazást nyv... Német nyelv... Nagy kölesön-könyvtár... Káposztarepzet... Lakas es berlet... Világhírű... Oktatas... Képzés... 3 HP benz motor... Átköltözés miatt... Strasser Vilmos... Vidéki... Intelligens... Eladó birtok... Neuhaus fürdő... Férfiak ingyen kapnak...

Eladás... Balaton... Alkalmazást nyv... Német nyelv... Nagy kölesön-könyvtár... Káposztarepzet... Lakas es berlet... Világhírű... Oktatas... Képzés... 3 HP benz motor... Átköltözés miatt... Strasser Vilmos... Vidéki... Intelligens... Eladó birtok... Neuhaus fürdő... Férfiak ingyen kapnak...

Eladás... Balaton... Alkalmazást nyv... Német nyelv... Nagy kölesön-könyvtár... Káposztarepzet... Lakas es berlet... Világhírű... Oktatas... Képzés... 3 HP benz motor... Átköltözés miatt... Strasser Vilmos... Vidéki... Intelligens... Eladó birtok... Neuhaus fürdő... Férfiak ingyen kapnak...

Eladás... Balaton... Alkalmazást nyv... Német nyelv... Nagy kölesön-könyvtár... Káposztarepzet... Lakas es berlet... Világhírű... Oktatas... Képzés... 3 HP benz motor... Átköltözés miatt... Strasser Vilmos... Vidéki... Intelligens... Eladó birtok... Neuhaus fürdő... Férfiak ingyen kapnak...

Eladás... Balaton... Alkalmazást nyv... Német nyelv... Nagy kölesön-könyvtár... Káposztarepzet... Lakas es berlet... Világhírű... Oktatas... Képzés... 3 HP benz motor... Átköltözés miatt... Strasser Vilmos... Vidéki... Intelligens... Eladó birtok... Neuhaus fürdő... Férfiak ingyen kapnak...

Eladás... Balaton... Alkalmazást nyv... Német nyelv... Nagy kölesön-könyvtár... Káposztarepzet... Lakas es berlet... Világhírű... Oktatas... Képzés... 3 HP benz motor... Átköltözés miatt... Strasser Vilmos... Vidéki... Intelligens... Eladó birtok... Neuhaus fürdő... Férfiak ingyen kapnak...

Eladás... Balaton... Alkalmazást nyv... Német nyelv... Nagy kölesön-könyvtár... Káposztarepzet... Lakas es berlet... Világhírű... Oktatas... Képzés... 3 HP benz motor... Átköltözés miatt... Strasser Vilmos... Vidéki... Intelligens... Eladó birtok... Neuhaus fürdő... Férfiak ingyen kapnak...

BÁRTEFA gyógyfürdőben (Vasuti állomás) - Advertisement for a spa with detailed text about its location and services.

NICORA JÓZSEF és LAJOS - Advertisement for a business or service, featuring a logo and contact information.

SZT.-MARGITSZIGET gyógyfürdőhely - Advertisement for a spa on Margit Island, listing various treatments and prices.

SZLIÁCS ACZÉLFÜRDŐ - Advertisement for a spa, highlighting its location and facilities.

Eladó birtok - Advertisement for land for sale, providing details on acreage and location.

Felhívás - Public notice regarding child education and state support, signed by the Ministry of Agriculture.

XXII. M. kir. jótékony célú államsorsjáték - Advertisement for a state lottery, listing prizes and terms.

Sok pénz - Advertisement for financial services or a business opportunity.

Neuhaus fürdő - Advertisement for a spa, detailing its location and amenities.

Bérleti hirdetmény - Advertisement for a lease or rental property, including contact details.

PICCOLO szelvények - Advertisement for a product or service, possibly related to the lottery.

Fegyver- és Gépgyár Részvény-Társaság - Advertisement for a company, listing its products and services.

Meyers American Putz Cream - Advertisement for a cleaning product, showing the brand logo.

Dr. CZINCZAR J. - Advertisement for a doctor or medical service, providing contact information.

Férfiak ingyen kapnak - Advertisement for a service or product, specifically mentioning men.

1901. H. SZERKES BUDAPEST, IV. PÁP... Additional text on the far right edge of the page.